

2010-09-30
1 (41)
Dnr 2008:3782

Redovisning av uppdrag att förbereda och genomföra insatser inom yrkesvux

Dnr U2008/8186/SV, U2009/6159/SV samt U2010/2103/SV

Inledning

Kommunernas arbete med det särskilda uppdraget inom satsningen Yrkesvux är inne i ett intensivt skede. Vid tillfället för Skolverkets senaste rapport som lämnades den 1 april 2010 var det fortfarande ett stort antal kommuner som ännu inte hade besökts av Skolverket. Inför denna rapport har Skolverket besökt ca 90 procent av de kommuner eller kommuner i samverkan som erhållit statsbidrag. Det empiriska underlaget till denna rapport baseras på anteckningar förda vid dessa kommunbesök. Skolverket begär även halvårsvis in uppgifter av kommunerna kring yrkesvux. Kommunerna får dels besvara en enkät kring verksamheten samt en enkät kring de studerande (studerandeföljningen).

Inom vissa verksamhetsområden har det inte skett någon större förändring efter den uppföljning som gjordes i samband med rapporten som lämnades 1 april 2010. Utgångspunkt för den uppföljning som Skolverket genomför inom ramen för yrkesvux är ett lokalt och regionalt perspektiv på efterfrågan, utbud och genomförande av yrkesinriktad vuxenutbildning. Det som framkommer i denna rapport är att det fortfarande finns såväl stora skillnader som likheter mellan kommunerna avseende organisation, åtgärder, utbildningsinsatser m.m. Däremot kan det vara svårt att avgöra om en viss åtgärd som genomförs med lyckat resultat i en kommun skulle kunna appliceras med samma resultat i en annan kommun. Efter att under drygt ett år ha följt kommunernas verksamhet inom satsningen på yrkesinriktad gymnasial vuxenutbildning kan det konstateras att de också arbetar med väldigt olika förutsättningar och tidsplaner.

Innehållsförteckning

INLEDNING	1
ANALYS AV YRKESVUX	3
<i>Genomförande av yrkesvux</i>	4
<i>Fortsatt analys</i>	5
1. STYRNING OCH FÖRDELNING AV PLATSER	7
1.1 <i>Skolverkets arbete med uppdraget</i>	7
1.2 <i>Ansökan år 2010</i>	7
2. UPPFÖLJNING OCH REDOVISNING AV KOMMUNERNAS ORGANISATION OCH VERKSAMHET INOM YRKESVUX FÖRSTA HALVÅRET 2010	15
2.1 <i>Yrkes- eller ämnesområden inom yrkesvux</i>	16
2.2 <i>Utbildningsformer som har erbjudits inom yrkesvux</i>	18
2.3 <i>Omfattning av yrkessvenska</i>	19
2.4 <i>Dokumentation i form av intyg</i>	21
2.5 <i>Upprättande av individuella studieplaner</i>	22
2.6 <i>Rekryteringsinsatser för att nå målgrupperna</i>	23
2.7 <i>Genomförande av valideringsinsatser</i>	24
2.8 <i>Vägledning</i>	25
2.9 <i>Urval</i>	26
2.10 <i>Efterfrågan och utbud av utbildning</i>	27
2.11 <i>Efterfrågan på utbildningsinriktningar</i>	27
3. STUDERANDEUPPFÖLJNING	29
3.1 <i>Åldersfördelning för studerande i yrkesvux januari – juli 2010</i>	30
3.2 <i>Könsfördelning för studerande i yrkesvux januari – juli 2010</i>	31
3.3 <i>Geografiskt ursprung för deltagarna i yrkesvux januari – juli 2010</i>	32
3.4 <i>Deltagarnas studieval inom yrkesvux januari – juli 2010</i>	34
3.5 <i>Deltagarnas sysselsättning före yrkesvux</i>	35
3.6 <i>Avslut eller fortsatt deltagande i yrkesvux för deltagare som studerat under perioden januari – juni 2010</i>	37
3.7 <i>De studerandes sysselsättning efter yrkesvux</i>	39
3.8 <i>Studiefinansiering för deltagare i yrkesvux under januari – juni 2010</i>	40

Analys av yrkesvux

Skolverket vill inledningsvis peka på följande områden som särskilt uppmärksammas i samband med framtagande av underlag för denna rapportering:

- Kommunernas uppföljningsrutiner behöver fortsatt utvecklas. Det behov av korrekta uppgifter avseende vem som studerar och vad individer väljer att studera är en faktor. Även de effekter studierna har för samhället och de individer som deltar måste kunna bedömas. Den kommunala vuxenutbildningen har av bl.a. Statens skolinspektion och i Skolverkets tidigare rapporter kring yrkesvux fått kritik för bristande uppföljning. Många kommuner medger att vissa rutiner är bristfälliga och att de administrativa system som används inom vuxenutbildningen inte möjliggör viss registrering. Antalet vuxna individer som studerar för att t.ex. få behörighet för högre studier är ofta möjligt att beskriva, men inte vilka effekter det kan innebära att kunskaper och kompetenser för arbetsmarknaden förstärks.
- Valideringsinsatser saknas i många kommuner eller är bristfälliga. Validering genomförs i ett antal kommuner endast inom vissa eller ett fåtal ämnesområden, medan det troligen finns andra presumtiva studerande som borde ges möjlighet till kartläggning och bedömning inom andra yrkesområden. Det är svårt att tro att det i en kommun bara finns vuxna som har inhämtat kunskaper och färdigheter inom t.ex. vårdområdet.
- Samverkan med näringslivet kan inte anses vara tillfredsställande i vissa kommuner. En förklaring som ibland ges är att den kommunala vuxenutbildningen företrädesvis ska utgå från den enskildes önskemål. Med anledning av det har det inte funnits tillräckliga skäl att upparbeta samverkansrutiner med näringslivet. Ett annat skäl, som kommunerna åberopar och respekterar, är att näringslivets företrädare har begränsade möjligheter att använda arbetstid för samverkansdiskussioner kring vilka utbildningar som efterfrågas.
- Det finns vissa skillnader i kommunernas tolkningar av gällande styrdokument. Huvudmannen har i uppdrag att tillse att samtliga berörda inom kommunens vuxenutbildning har kännedom om föreskrifter för skolväsendet, t.ex. läroplaner och kursplaner. Skolverket kan konstatera att även här kan det finnas för många led i kedjan som inte är införstådda med vad som gäller.

- Ett område där kommunerna får anses ha bra beredskap är studie- och yrkesvägledningsfunktionen. Intressant är att ett stort antal kommuner beskriver att de fysiska mötena tenderar att bli färre beroende på de presumtiva studerandes möjligheter att söka information via webbplatser och liknande. Denna utveckling bör särskilt följas för att se vilka effekter det kan ha på individens utbildningsval m.m.

Genomförande av yrkesvux

Att den riktade satsningen med yrkesvux kom till stånd verkar i många kommuner ha varit den enda möjligheten för kommunens medborgare att få en gymnasial yrkeskompetens. Det uppger flera utbildningsansvariga inom den kommunala vuxenutbildningen. De flesta kommuner som, innan satsningen med yrkesvux, hade valt att i ringa eller ingen omfattning genomföra någon form av yrkesutbildning konstaterar ofta att det funnits ett uppdämt behov av tillgång till yrkesutbildning. Antingen har kommunen medvetet valt att inte erbjuda yrkesutbildning eller också hävdar de att ingen efterfrågat yrkesutbildning. I takt med att arbetslivet lokalt, regionalt och nationellt ställer krav på lägst gymnasial nivå av yrkeskompetens för att klara den framtida kompetensförsörjningen blir det allt svårare för kommunerna att inte tillhandahålla en effektiv vuxenutbildning.

Enligt förordningen för kommunal vuxenutbildning (2002:1012) hade ungdomar med en avslutad teoretisk gymnasial utbildning tidigare inte några större möjligheter att erhålla ytterligare gymnasial utbildning inom ett yrke. Den förordning som gäller för yrkesvux (2009:43) innebär att även ungdomar med en rent teoretisk utbildning kunnat erbjudas en yrkesinriktad komplettering. Ett stort antal ungdomar som inte har kunnat erhålla plats på yrkeshögskola eller högskola/universitet deltar därför i yrkesinriktad utbildning inom denna satsning. Det har i många kommuner upplevts som synnerligen värdefullt att kunna tillhandahålla denna möjlighet, inte minst med tanke på att ungdomsarbetslöshet i många kommuner har varit hög.

Ett antal kommuner redovisar att den kommunala vuxenutbildningen fått minskade resurser under 2010 med anledning av kommunernas kärva ekonomiska läge. Det finns även kommuner som har fått oförändrade eller ökade kommunala resurser. Kommunerna beskriver hur satsningen har gjort det möjligt att i egen regi, via andra kommuner eller genom upphandlad utbildning tillgodose vuxnas efterfrågan inom fler yrkesutbildningsområden. Många kommunala företrädare för vuxenutbildningen beskriver även att statsbidraget har gjort det möjligt att kunna genomföra fler och mer kostnadskrävande utbildningar. Det kan innebära att omfattningen av platser kanske inte alltid ökat i antal, men att de kunnat genomföras med bättre resultat beroende på tillgång till bättre utrustning, läromedel och lärarkompetens. Slutligen måste nämnas att det stora flertalet kommuner har arbetat intensivt med uppdraget i syfte att tillhandahålla utbildning som efterfrågas av de vuxna. Utan denna särskilda satsning uppger många kommuner att det inte hade funnits någon

större möjlighet att erbjuda yrkesutbildning då sådan utbildning nästan alltid har en helt annan kostnadsbild än utbildning i teoretiska ämnen.

Skolverket har vid besök i kommuner ställt frågan kring vad som präglat satsningen med yrkesvux i den enskilda kommunen. Svaren varierar givetvis ibland beroende på om svarslämnaren är tjänsteman eller politiskt ansvarig för den kommunala vuxenutbildningen, företrädare för arbetsförmedling eller näringsliv. Vid vissa besök har även den ansvarige för det regionala kompetensarbetet medverkat vilket har gett ytterligare perspektiv i dialogen kring det framtida kompetensutvecklingsarbetet.

Följande har förts fram som särskilt angeläget gällande yrkesvux:

- Ökade möjligheter för de med teoretisk utbildning att få kunskaper i ett yrke.
- Bra med en förordning som utgår från ”svag ställning oavsett tidigare utbildningsbakgrund”.
- Positivt för invandrare att få en svensk yrkesutbildning.
- Yrkesvux behövs även i högkonjunktur för de som vill byta spår.
- Svårt att fånga upp behov hos presumtiva studerande.
- Flera utbildningar kräver mer än ett års utbildningstid. Statsbidraget beviljas per kalenderår.
- Det höga tempot i starten av yrkesvux innebar svårigheter med organisation och personella resurser. Samtidigt blev det en drivkraft och framgångsfaktor - en kommun uttryckte det som att ”det blev inte långbänk”.
- Ett antal kommuner menar att det inte gjorts någon neddragning av kommunala medel till vuxenutbildningen, men att yrkesvux öppnat för ett större utbud och mer kostnadskrävande utbildningar.
- I vissa kommuner är pendlingsavstånd till studier inget problem, medan andra kommuner uppger att pendlande påverkar utbildningsintresset negativt.
- Yrkesvux har anpassats till regionens kompetensförsörjning med arbetsplatsförlagt lärande.
- Viktigt för de studerande som vill läsa vidare på Yrkeshögskolan.
- En del kommuner har behov av insatser inom grundläggande vuxen – för att kunna lyfta den vuxne till gymnasiala studier.

Fortsatt analys

Skolverket har i samband med uppföljningen av yrkesvux funnit anledning till ytterligare genomgång av den statistik kommunerna inlämnat till Statistiska Centralbyrån (SCB) avseende verksamhetsåret 2009. Enligt stickprovskontroller som hittills genomförts anser sig kommunerna kunna påvisa ett större antal genomförda verk-

samhetspoäng än vad som rapporterats till SCB. Den officiella statistiken för år 2009 var inte bearbetad förrän strax innan halvårsskiftet 2010, vilket innebär att Skolverket under hösten 2010 kan börja analysera orsakerna till skillnaderna i kommunernas rapportering. Skolverket kommer att kontakta samtliga kommuner och analysera de uppgifter som redovisats gällande t.ex. verksamhetspoäng som genomförts och redovisats av utförande kommun eller annan utbildningsanordnare. En orsak kan vara att det är flera aktörer inblandade och att de förlitar sig på varandra när det gäller rapportering. Risker att någon individ skulle vara "dubbelt registrerad" anser företrädare för kommuner dock vara liten och därför bör inte antalet deltagare vara för högt. Det är därför angeläget att kommunerna snarast undersöker eventuella felkällor och framförallt analyserar vilka förbättringsåtgärder som måste komma till stånd i de uppföljningssystem som nyttjas inom kommunens vuxenutbildning.

Det fanns en förhoppning inför verksamhetsåret 2010 att de administrativa system som används för uppföljning av studerande skulle anpassas för att bättre motsvara den uppgiftsinsamling som åligger kommunerna. Tyvärr beskriver flera kommuner att det fortfarande saknas möjlighet att snabbt kunna få utdrag ur de administrativa systemen för att kunna genomföra kontroller av verksamhet inom kommunal vuxenutbildning. Om kommunerna inte medverkar till att uppfylla de villkor som ställs för erhållande av statsbidrag finns det anledning att antingen förändra villkoren för statsbidrag eller att begära återlämnande av tilldelade medel för yrkesvux.

För att verkligen kunna gå på djupet och analysera varje kommuns insatser krävs mer ingående undersökningar med fler intressenter. Det innebär även att t.ex. ta del av de ekonomiska resurser kommunen har till sitt förfogande totalt, de politiska beslut som tagits i kommunen avseende kommunal vuxenutbildning och även väga in eventuellt förekommande rapporter utfärdade av Statens skolinspektion efter genomförda inspektioner. Många kommuner framstår som framgångsrika i olika frågor, men kan vara i behov av utvecklingsinsatser inom andra områden. Det är även viktigt att de kommuner som deltar i satsningen tar del av andra kommuners erfarenheter utan att för den skull uppleva det som den enda vägen att arbeta inom vuxenutbildningen.

1. Styrning och fördelning av platser

1.1 Skolverkets arbete med uppdraget

Skolverkets vuxenutbildningsenhet har en projektgrupp som arbetar med uppdraget. Fem av enhetens undervisningsråd har delat upp landets län/regioner och fungerar som kontaktperson till de kontaktpersoner som kommunerna i sin tur har utsett för uppdraget med yrkesvux. Skolverket arbetar med särskilda enkätuppföljningar och med att besöka enskilda kommuner eller sammanslutningar av kommuner. Enheten för statsbidrag samt enheten för utbildningsstatistik medverkar i uppdraget.

1.2 Ansökan år 2010

Under hösten 2009 inkom kommunerna med ansökan avseende yrkesvux. Skolverket lämnade förhandsbesked till kommunerna om hur många platser kommunen kunde erhålla under förutsättning att regeringen i budgetproposition för 2010 avsatte medel för verksamhet inom satsningen. Nytt för verksamhetsåret 2010 är att kommunerna av regeringen gavs möjlighet att ansöka om platser för teoretiska ämnen i syfte att möjliggöra för studerande att erhålla grundläggande behörighet på grundläggande nivå.

Det blev även möjligt att ansöka om platser inom förarutbildning, dels yrkesförare persontransporter, dels yrkesförare godstransporter. Förarutbildningarna bedrevs tidigare inom ramen för påbyggnadsutbildning. I samband med inrättandet av yrkeshögskolan upphörde påbyggnadsutbildning inom kommunal vuxenutbildning och skulle eventuellt kunna komma att ingå inom yrkeshögskolans verksamhet. De förarutbildningar som bedrivits inom ramen för påbyggnadsutbildningen ansågs ligga på gymnasial nivå och Skolverket fick regeringens uppdrag att tilldela ansökande kommuner 50 miljoner kronor till platser inom yrkesförare persontransporter och godstransporter.

Under våren fick Skolverket även regeringens uppdrag att bevilja Västra Götaland ytterligare 500 platser. Skolverket hade vid den första fördelningen ej kunnat fördela samtliga sökta platser främst med anledning av att kommunerna överskridit det tak som kunde tilldelas för teoretiska platser. Därmed fanns ett antal platser kvar att fördela och möjliggjorde en ytterligare tilldelning till särskilt utsatta regioner. Dessa platser fördelades innan halvårsskiftet till Gävleborgs län samt Västra Götalands län. Västra Götaland har således i ytterligare tilldelning erhållit de av regeringen beslutade extra 500 platserna samt av Skolverket beslutade ytterligare drygt 700 platser.

Skolverket betalar ut statsbidraget till kommunerna vid fyra tillfällen per år. I slutet av året sker en avstämning av utbetalat statsbidrag i förhållande till genomförda verksamhetspoäng. De kommuner som inte har genomfört verksamhet i den omfattning för vilken statsbidrag utbetalats ska innan 2010 års utgång återbetala över-

skjutande medel. Om så sker får kommuner som sökt och presterat fler verksamhetspoäng än de tidigare tilldelats en möjlighet att erhålla ytterligare statsbidrag.

I november ska kommunerna lämna en prognos till Skolverket avseende hur stor del av det beviljade statsbidraget som kan komma att nyttjas. Vid det avstämnings-tillfället är det viktigt att kommunernas egenkontroll av genomförda verksamhetspoäng är korrekt. Det är inte troligt att antalet genomförda verksamhetspoäng på nationell nivå underskrider det som krävts för utbetalning av statsbidrag. Däremot kan en felaktig registrering innebära att hemkommunen inte tillgodoräknas genomförd verksamhetspoäng. Det finns enstaka kommuner som redan signalerar att de på grund av en förbättrad situation på den lokala arbetsmarknaden kan komma att återlämna platser.

Tilldelning av platser som hittills beslutats¹ för år 2010 är följande² (exkl tilldelade platser inom förarutbildning):

Kommun	Län	Teoretiska platser	Yrkesplatser
Upplands Väsby	Stockholm	12	49
Österåker	Stockholm	8	19
Värmdö	Stockholm	8	34
Järfälla	Stockholm	18	92
Ekerö	Stockholm	4	15
Huddinge	Stockholm	30	78
Botkyrka	Stockholm	32	133
Salem	Stockholm	3	14
Haninge	Stockholm	23	93
Tyresö	Stockholm	8	33
Upplands-Bro	Stockholm	0	30
Täby (Danderyd, Vallentuna, Vaxholm)	Stockholm	18	80
Sollentuna	Stockholm	16	67
Stockholm	Stockholm	293	800
Södertälje (Nykvarn)	Stockholm	50	166
Nacka	Stockholm	11	37
Sundbyberg	Stockholm	14	57
Solna	Stockholm	15	76
Lidingö	Stockholm	7	16
Norrtälje	Stockholm	11	47
Nynäshamn	Stockholm	7	27
Uppsala (Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Sigtuna, Tierp, Östhammar)	Uppsala	105	387
Eskilstuna (Flen, Gnesta, Katrineholm, Nyköping, Strängnäs, Trosa, Vingåker)	Södermanland	120	484
Linköping (Boxholm, Finspång, Kinda, Mjölby, Motala, Norrköping, Söderköping, Vadstena, Valdemarsvik, Ydre, Åtvidaberg, Ödeshög)	Östergötland	162	679
Gnosjö	Jönköping	5	20
Mullsjö	Jönköping	2	9
Habo	Jönköping	0	10
Gislaved	Jönköping	15	40
Vaggeryd	Jönköping	6	25
Jönköping	Jönköping	44	183
Nässjö (Aneby, Eksjö, Sävsjö, Vetlanda)	Jönköping	28	116
Värnamo	Jönköping	15	32
Tranås	Jönköping	7	28

¹ Regeringen har i juli 2010 beslutat om ytterligare 5 000 platser inom yrkesvux under 2010. Platserna kan ansökas av kommuner och tas i anspråk under hösten 2010.

² Ytterligare tilldelning till kommuner i Västra Götaland och Gävleborgs län anges med antalet platser i den första tilldelningen + antalet platser i den extra tilldelningen. Samtliga kommuner som ansökte om extra tilldelning erhöll ytterligare platser. Platser beräknas i verksamhetspoäng, vilket innebär att det som ovan är avrundat till hela platser i beslut till kommunen kan innebära 0,83 platser.

Kommun	Län	Teoretiska platser	Yrkesplatser
Uppvidinge	Kronoberg	3	14
Lessebo	Kronoberg	4	15
Alvesta	Kronoberg	7	27
Älmhult	Kronoberg	5	19
Markaryd	Kronoberg	1	10
Växjö	Kronoberg	36	149
Ljungby	Kronoberg	11	45
Högsby	Kalmar	2	7
Hultsfred	Kalmar	7	26
Mönsterås	Kalmar	5	20
Emmaboda	Kalmar	0	13
Kalmar (Mörbylånga, Torsås)	Kalmar	30	124
Nybro	Kalmar	8	32
Oskarshamn	Kalmar	3	27
Västervik	Kalmar	7	58
Vimmerby	Kalmar	3	26
Borgholm	Kalmar	2	8
Gotland	Gotland	6	82
Karlshamn (Karlskrona, Olofström(80), Ronneby, Sölvesborg/Bromölla (60), Tingsryd)	Blekinge	76	315
Staffanstorp	Skåne	5	21
Burlöv	Skåne	7	29
Vellinge	Skåne	7	21
Östra Göinge (Bromölla-Sölvesborg 40, Hässleholm, Kristianstad, Olofström 20, Osby)	Skåne	83	348
Kävlinge	Skåne	6	26
Lomma	Skåne	3	13
Svedala	Skåne	5	21
Skurup	Skåne	1	21
Sjöbo	Skåne	6	20
Hörby	Skåne	0	16
Höör	Skåne	5	19
Perstorp	Skåne	3	11
Malmö	Skåne	144	595
Lund	Skåne	29	121
Landskrona (Svalöv)	Skåne	27	108
Helsingborg (Bjuv, Båstad, Höganäs, Klippan, Åstorp, Ängelholm, Örkelljunga)	Skåne	96	324
Eslöv	Skåne	10	43
Ystad (Tomelilla, Simrishamn)	Skåne	20	74
Trelleborg	Skåne	9	55
Region Halland (Halmstad, Falkenberg, Hylte, Kungsbacka 20, Laholm, Varberg) obs! ej Kungsbacka teoretiska	Halland	76	282
Orust	V Götaland	4 + 1	15 + 19
Sotenäs	V Götaland	2 + 1	9 + 13
Munkedal	V Götaland	3 + 1	14 + 26

Kommun	Län	Teoretiska platser	Yrkesplatser
Tanum	V Götaland	3 + 4	13 + 64
Färgelanda	V Götaland	3 + 0,5	14 + 9
Bengtstors (Dals Ed, Mellerud, Åmål)	V Götaland	18 + 1	71 + 16
Gullspång	V Götaland	8	0
Töreboda (Gullspång)	V Götaland	0 + 2	22 + 29
Göteborg (Ale, Alingsås, Härryda, Kungsbacka 80 , Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn, Öckerö)	V Götaland	375 + 17	1 400 + 313
Lysekil	V Götaland	4 + 2	19 + 30
Uddevalla	V Götaland	22 + 4	91 + 80
Strömstad	V Götaland	2 + 1	9 + 18
Vänersborg	V Götaland	17 + 2	57 + 30
Trollhättan	V Götaland	33 + 8	137 + 151
Borås (Bollebygd, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Vargårda)	V Götaland	78	323
Mariestad	V Götaland	10 + 4	41 + 66
Lidköping (Essunga, Grästorp, Götene, Skara, Vara)	V Götaland	33 + 9	142 + 167
Skövde (Falköping, Hjo, Karlsborg, Tibro, Tidaholm)	V Götaland	53 + 8	219 + 153
Torsby	Värmland	4	18
Årjäng	Värmland	0	15
Sunne	Värmland	0	20
Karlstad (Forshaga, Grums, Hammarö, Kil, Kristinehamn, Storfors)	Värmland	46	269
Filipstad	Värmland	5	21
Hagfors (Munkfors)	Värmland	5	22
Arvika (Eda)	Värmland	14	70
Säffle	Värmland	6	21
Lekeberg	Örebro	2	8
Degerfors	Örebro	2	15
Hällefors	Örebro	3	13
Ljusnarsberg	Örebro	2	8
Örebro	Örebro	61	253
Kumla	Örebro	8	34
Karlskoga	Örebro	3	18
Nora	Örebro	4	16
Lindesberg	Örebro	11	39
Sydnärkes utbildningsförbund	Örebro	13	51
Kungsör	Västmanland	4	15
Västerås	Västmanland	61	244
Sala	Västmanland	8	32
Fagersta (NVU Norberg, Skinnskatteberg)	Västmanland	8	25
Köping	Västmanland	14	59
Arboga	Västmanland	6	23
Kolbäcksdalens Gymnasieförbund (Hallstahammar, Surahammar)	Västmanland	11	46
Vansbro	Dalarna	2	9

Kommun	Län	Teoretiska platser	Yrkesplatser
Malung-Sälen	Dalarna	4	15
Gagnef	Dalarna	3	10
Leksand	Dalarna	4	15
Rättvik	Dalarna	3	13
Orsa	Dalarna	3	11
Älvdalen	Dalarna	3	11
Mora	Dalarna	7	28
Falun	Dalarna	22	90
Borlänge (Säter)	Dalarna	19	78
Hedemora	Dalarna	5	19
Avesta	Dalarna	8	33
Ludvika - VBU	Dalarna	11	43
Gävle (Hofors, Ockelbo, Sandviken, Älvkarleby)	Gävle	54 + 13	284 + 108
Hudiksvall (Hälsingeutb: Bollnäs, Ljusdal, Nordanstig, Ovanåker, Söderhamn)	Gävle	52 + 12	213 + 153
Ånge	Västernorrland	4	18
Timrå	Västernorrland	9	36
Härnösand	Västernorrland	11	45
Sundsvall	Västernorrland	43	134
Kramfors	Västernorrland	8	34
Sollefteå	Västernorrland	10	43
Örnsköldsvik	Västernorrland	24	99
Strömsund	Jämtland	6	24
Härjedalen	Jämtland	0	14
Östersund (Berg, Bräcke, Krokom, Ragunda, Åre)	Jämtland	41	173
Bjurholm	Västerbotten	1	2
Umeå (Nordmaling, Robertsfors, Vindeln, Vännäs)	Västerbotten	54	225
Lycksele (Dorotea, Malå, Sorsele, Storuman, Vilhelmina, Åsele)	Västerbotten	13	56
Skellefteå (Norsjö)	Västerbotten	34	139
Arvidsjaur	Norrbottn	0	11
Jokkmokk	Norrbottn	2	6
Kalix	Norrbottn	8	27
Övertorneå	Norrbottn	2	10
Pajala	Norrbottn	0	11
Gällivare	Norrbottn	6	27
Luleå (Boden, Piteå, Älvsbyn)	Norrbottn	68	257
Haparanda	Norrbottn	0	16
Kiruna	Norrbottn	0	38

När det gäller yrkesförarutbildning har inte samtliga kommuner förutsättningar att bedriva utbildning inom området. För att få anordna utbildning krävs att kommunerna har erforderlig utrustning i form av fordon, att kommunen kan tillhandahålla lärarkompetens inom området samt att förarprövare är kopplade till utbildningen. De kommuner som tilldelats platser inom ramen för yrkesvux ska även möjliggöra för medborgare från andra kommuner att genomgå utbildningen utan att erhålla interkommunal ersättning från hemkommunen. När det gäller antagning och urval ska kommunerna beakta regelverket i gällande förordningar.

Skolverket kommer att göra en särskild uppföljning av utbildningarna inom yrkesförarområdet. De bedrivs inom ramen för samma uppdrag och förordning – men vid kommunbesök eller genom inhämtande av annan information går det att finna stora olikheter mellan kommunernas sätt att bedriva utbildningen. De som är mest anmärkningsvärda är utlägg av antalet timmar per vecka, vilka elevkostnader som kommunerna anser det skäligt att begära av den studerande, vilket stöd de tillhandahåller samt vem som utbildar och hur förarproven anordnas.

De kommuner som bedriver förarutbildningar beskriver ofta det stora behov av utbildade förare som branschens företrädare uttalat. Här kan det finnas lokala skillnader och Skolverket har för avsikt att tillse att utbildningarna geografiskt sprids över landet där det finns kompetenta utförare och ett behov av utbildade yrkesförare.

Förarutbildningarna ersätts med 45 000 kr för yrkesförare persontransporter buss (300 vp) och 69 000 kr (600 vp) respektive 95 000 kr (800 vp) för yrkesförare gods-transporter. Utbildningarna anses särskilt kostnadskrävande vad det gäller utrustning och personal för utbildningens genomförande.

Följande kommuner har under 2010 tilldelats platser för att bedriva yrkesförarutbildning:

Kolumn 1-3 beskriver antalet platser vid en första tilldelning, kolumn 4-6 beskriver den omfördelning som genomförts när en kommun återlämnat (-) platser vilket har inneburit att annan kommun erhållit ökad tilldelning (+).

Kommun	Person-transport	Godstransport 600 vp	Gods-transport 800 vp	Omfördeln. Person-transport	Omfördeln. Gods-transport 600 vp	Omfördeln. Gods-transport 800 vp
Jönköping	8		8			
Eksjö		8			+ 2	
Alvesta	18		18			
Ljungby		8				
Kalmar			12		+ 2	
Nybro	20	10		+ 4		
Karlshamn	8	8		+ 2		
Klippan			12			
Höganäs	12					
Hässleholm	8	8		- 1		
Haninge	19			+ 2		
Tyresö		12	18		- 1	
Upplands-Bro		8	12			+ 2
Stockholm	19	30				
Gotland	8	8		+ 4	- 8	
Norrköping	18	8	8		+ 3	
Eskilstuna	10	8	8		+ 2	
Karlstad		12			+ 4	
Arvika	10					
Örebro	18			+ 3		
Kumla	18	18		+ 3		
Västerås	18	8	8	+ 3		
Halmstad	12		10		+ 5	
Karlsborg	8		18	- 8	+ 5	
Göteborg	16		16			- 16
Uddevalla	10	8		+ 6	- 8	
Tidaholm	8	10		+ 2	+ 3	
Hedemora			8			
Västerbergslagens Utbildningscentrum	18		12			
Gävle	16	16			+ 4	
Sollefteå		8				
Östersund	10	8	8	+ 4		
Vännäs	18		14	+ 3		- 1
Vilhelmina	10			+ 7		
Lycksele		8			+ 2	
Luleå		8	10		- 8	- 10
Kiruna		8			+ 2	
Totalt	338	228	200	+ 34	+ 9	- 25

2. Uppföljning och redovisning av kommunernas organisation och verksamhet inom yrkesvux första halvåret 2010

Skolverket återger i detta kapitel kommunernas svar på frågor kring ett antal fokusområden. Under varje rubrik återges först resultaten av de enkätsvar kommunerna lämnat på Skolverkets begäran avseende verksamhetsfrågor. Därefter följer Skolverkets kommentarer som till stor baseras på anteckningar gjorda vid besök i kommunerna.

De följande enkätsvaren får anses ge, med viss reservation, en representativ bild av kommunernas arbete. Det som återges är en sammanfattande bild och varierar kraftigt mellan kommuner. Kommuner i ett och samma län kan ha valt att genomföra satsningen på olika sätt och det finns inte heller något som talar för att det alltid går att uttyda skillnader mellan kommunerna beroende på storlek, politisk styrning eller geografiskt läge.

Antalet svarande kommuner varierar per fråga. Skolverket har fördelat statsbidrag till 154 ansökande enskilda kommuner eller kommuner i samverkan. Antalet beviljade ansökningar från kommuner som enskilt eller i samverkan sökt statsbidrag för genomförande av yrkesförarutbildningar uppgår till 37. Kommuner som har sökt platser gemensamt har vid denna uppföljning ombetts svara enskilt eftersom det organisationsmässigt kan skilja mellan kommunerna. Samtliga kommuner har besvarat enkäten, men några har inte besvarat samtliga frågor vilket medför att svarsfrekvensen per fråga varierar mellan 260 – 270 svar. De svar som lämnats av kommunerna ska ses som en representativ bild av hur de företrädesvis valt att genomföra yrkesvux, enskilt eller i samverkan. Vissa frågor kan besvaras med flera alternativ och siffrorna i kolumnerna är angivna i procent.

2.1 Yrkes- eller ämnesområden inom yrkesvux

Bakgrund: Kommunerna tillfrågades inom vilka yrkes-/ämnesområden de genomfört utbildning under första halvåret 2010 och av vem utbildningen genomförts (flera alternativ kunde väljas).

Siffrorna i tabellen anger andelen kommuner i procent. Flera alternativ kan anges.

	Har anordnats i egen regi	Har upphandlats av annan kommun	Har upphandlats av annan anordnare	Yrkes/ämnesområdet erbjuds ej inom yrkesvux
Barn och fritid	12,7	18,2	21	52,5
Media	12,3	9,9	19,1	64,2
Omvårdnad	62,4	35,7	31,9	1,1
Bygg	13,8	35,6	29,3	28,7
El	18,9	33	37,9	18
Energi	8,1	25,5	17,4	52,2
Fordon	18,3	34,5	29,9	24,9
Handel och administration	30,6	29,6	37,9	16
Hantverk	15,8	31,6	19,2	42,4
Hotell och restaurang	28,1	33,7	27,1	20,1
Industri	26	28,5	28	25
Livsmedel	15,9	22,9	15,9	49,4
Naturbruk	6,6	35	14,2	45,9
Data	62,5	19	38,4	8,3
Svenska/Svenska som andraspråk	72,5	20,9	26,5	9
Matematik	69	14,6	31,9	11,3
Engelska	67,9	12	29,2	12,4
Samhällskunskap	65	11,8	30	13,3
Företagsekonomi	37,4	20,2	43,4	14,6
Naturkunskap	60,8	14,6	34,7	13,6
Kemi	29,3	22,3	34,8	25,5
Fysik	29,6	23,3	37	22,8
Övriga	35,8	17,5	30,7	30,7

Skolverkets kommentar:

I enlighet med kommunernas ansökan kan konstateras att de utbildningsinsatser som genomförs i stort överensstämmer med efterfrågade yrkesområden på arbetsmarknaden. Dock framgår det av Arbetsförmedlingens ”Yrkeskompass 2010 – 2011” (juli 2010) att det förutses bli en hård konkurrens om lediga jobb för undersköterskor, vårdbiträden samt barnskötare. Trots denna prognos är det fortfarande en rätt så stor utbildningsvolym inom yrkesområdet omvårdnad, såväl inom yrkesutbildning på gymnasial nivå som inom andra utbildningsformer. Detta förklarar kommunerna oftast med att det förväntas bli en förbättrad arbetsmarknad inom en

nära framtid och att utbildningen planerats i samråd med den lokala arbetsförmedlingen. Företrädare för ett antal kommuner har av styrelsen för utbildningen fått i uppdrag att tillse att de som framöver kan tänkas ta anställning inom vård och omsorg har lägst den yrkeskompetens som ges inom omvårdnadsprogrammets karaktärsämnen. Det är även känt bland de som söker utbildning inom detta område att det för anställning motsvarande undersköterska krävs dessa karaktärsämnen.

I mer än hälften av kommunerna erbjuds inte kurser inom media och barn- och fritidsområdet. Enligt t.ex. Journalistförbundet råder för tillfället en överetablering på arbetsmarknaden och kommunerna anser att efterfrågan bland vuxna av den inriktningen inte finns i någon större utsträckning. När det gäller barn- och fritidsutbildning anordnas sådan främst i storstadskommuner som har en större arbetsmarknad för barnskötare. När det gäller teoretiska kurser (som fr.o.m. verksamhetsåret 2010 kan anordnas inom ramen för yrkesvux) genomförs de stora volymerna av kärnämnen främst i egen regi.

Det finns även kommuner som beskriver en ökad frihet i att kunna köpa platser, att det ger ökad flexibilitet och individanpassning. Men i vissa fall kan det konstateras att kommuner vid upphandlad utbildning saknar kännedom om vad som sker gällande studieplaner, validering, uppföljning med mera.

Vissa kommuner hade, redan innan den riktade satsningen med yrkesvux, beslutat att merparten av kommunens utbildningar ska vara yrkesinriktade. Andra kommuner uppger att de främst satsat på teoretiska utbildningsinslag och att efterfrågan på yrkesutbildning varit närmast obefintlig.

En stor del av kommunerna anser att det finns konkurrens mellan de utbildningsinsatser som tillhandahålls genom arbetsförmedlingen och de som kommunen genomför. Kommunerna får ta de "mjuka" utbildningarna och arbetsförmedlingen genomför de "hårda" utbildningarna inom bl.a. transport och industri. Detta upplever i vissa fall företrädare för både kommunen och arbetsförmedlingen vara en bidragande orsak till att könsfördelningen kan variera kraftigt inom den kommunala vuxenutbildningen.

En annan viktig faktor som påverkar flera kommuners möjligheter att tillhandahålla gymnasial yrkesutbildning är tillgången till yrkeslärare. I vissa kommuner är yrkeslärarna redan hårt arbetsbelastade och de upplever att den flexibilitet som krävs inom vuxenutbildningen med fler individuella insatser gör det svårt att tillgodose de vuxnas önskemål. Några kommuner har genom att tillhandahålla utbildningsinslag på en arbetsplats under kunniga handledare lyckats lösa en del av efterfrågan.

Det förekommer ibland att frågor ställs kring hur de resurser som tillhandahålls inom ramen för kommunal vuxenutbildning ska användas. Bör kommunen öka möjligheten för bredare och fler utbildningsinriktningar eller är det viktigast att fokusera på att de som deltar i vuxenutbildningen får jobb direkt efter avslutad utbildning? Handlar det ibland om sådan utbildning som borde tillhandahållas inom ramen för kompetensutveckling av redan anställd personal?

2.2 Utbildningsformer som har erbjudits inom yrkesvux

Bakgrund: Kommunerna ombads beskriva vilka alternativa utbildningsformer som erbjudits. Även här finns det kommuner som bedriver utbildning inom ett yrkesområde enligt flera av alternativen.

Siffrorna i tabellen anger andelen kommuner i procent. Flera alternativ kan anges.

	Deltid	Heltid	Distansstudier (hel/halv)	Kvällsstudier	Klassrumsundervisning	Utbildningsinslag på arbetsplats	Studier i kombination med arbete	Yrkes/ämnesområdet erbjuds ej inom yrkesvux
Barn och fritid	26,8	34,4	33,3	2,2	25,7	16,4	17,5	52,5
Media	27,3	26,1	27,3	4,8	16,4	2,4	15,2	61,8
Omvårdnad	63	87,2	73,5	3,5	66,9	52,9	54,1	1,9
Bygg	13	66,3	8,2	1,1	39,1	40,8	12,5	29,9
El	31,4	67,2	31,4	0,5	42,6	36,3	24,5	20,6
Energi	11	40,5	8	0,6	28,8	27,6	9,2	55,2
Fordon	14,7	66	7,1	3	46,2	34,5	10,7	27,9
Handel och administration	47,8	66,2	48,3	3,9	43,5	26,1	26,6	16,4
Hantverk	13,2	48,9	3,3	1,6	34,1	25,3	8,8	47,8
Hotell och restaurang	23,4	72,4	9,9	3,1	51,6	43,2	19,3	20,8
Industri	25,4	64,7	7	2,5	45,3	31,3	16,4	26,4
Livsmedel	12,2	45,3	4,1	1,2	29,7	25,6	8,7	50
Naturbruk	12,6	45,1	13,7	0,5	28	15,9	9,3	47,8
Data	74,7	59	64,5	19,8	63,6	2,3	33,2	9,2
Svenska/Svenska som andraspråk	74,4	54,9	60,9	20	65,6	2,8	31,6	9,8
Matematik	75,2	54,1	69,3	31,2	65,6	1,4	32,1	11,9
Engelska	75,2	52,3	66,8	26,2	63,6	1,4	32,2	13,1
Samhällskunskap	72,2	50,2	67,5	14,4	58,9	1,4	29,7	13,4
Företags ekonomi	65,5	49,7	71,6	14,2	44,2	3	30,5	14,2
Naturkunskap	71,2	51,2	67,3	14,1	57,6	1,5	30,2	13,7
Kemi	60,8	40,7	58,2	11,1	45,5	1,1	27	23,8
Fysik	61,6	41,1	61,1	10,5	46,8	1,6	27,4	23,2
Övriga	49,3	34,7	45,1	9,7	38,9	6,9	27,8	32,6

Skolverkets kommentar:

Kommunerna genomför oftast yrkesinriktade utbildningar i form av heltidsstudier. Omvårdnadsutbildning är den utbildning som har störst omfattning av samtliga utbildningsformer förutom vid kvällsstudier. Enligt kommunernas uppgifter är det ett stort antal som studerar inom omvårdnad och kombinerar det med arbete och det finns skäl att närmare undersöka varför andelen är så hög inom just det yrkesområdet.

En stor andel kommuner anordnar studier på halvtid, främst inom omvårdnad samt handel och administration. Det är två yrkesområden med ett stort antal deltidsanställda vilket enligt kommunerna förklarar den höga andelen deltidsstuderande.

2.3 Omfattning av yrkessvenska

Bakgrund: Kommunerna ombads redogöra för om de hade genomfört yrkessvenska inom orienteringskurs. Skolverket ställde även en fråga kring ”yrkes-sfi” med anledning av att flera kommuner i tidigare uppföljning uppgett att de bedriver ”yrkes-sfi”. Utbildning inom ramen för sfi är inte statsbidragsberättigad inom yrkesvux-satsningen.

Siffrorna i tabellen anger andelen kommuner i procent. Flera alternativ kan anges.

Ja, Yrkessvenska (orienteringskurs)	39,8
Ja, Yrkes-SFI	18,2
Ja, annat	4,9
Nej	51,5

Mer än hälften av kommunerna har inte anordnat någon form av särskilt stöd för studerande i behov av yrkessvenska och följande kommentarer har lämnats:

”De branscher vi arbetar mot kräver genomgången grundskola eller motsvarande grundskola varpå detta inte varit aktuellt”

”Tyvärr har vi inte fått igång yrkessvenska – vi har erbjudit och sökt upp ett antal studerande med de har valt att avböja erbjudandet”

”Har genomfört yrkes-sfi i samarbete med arbetsförmedlingen”

Andra kommuner som genomför yrkessvenska beskriver följande:

”Vi arbetsplatsförlägger språkträning”

”Ingår i vissa utbildningar som vi köpt i annan kommun”

”Individuella behov har förekommit”

”Yrkessvenska riktas till studerande inom omvårdnadsutbildning och har av individen kunnat väljas som komplement till omvårdnadsstudier i olika tempo”

"Vi har genomfört en mångfaldsutbildning som är en språkinriktning för vidare studier inom omvårdnad"

Skolverkets kommentar:

Det förekommer inom yrkesvux i vissa kommuner att de studerande kan välja färre yrkesämnen för att kunna delta i yrkessvenska. Andra kan välja att läsa samma omfattning av yrkesämnen som andra i en studiegrupp, men välja att lägga till språkstödet utanför yrkesstudier på heltid. Det finns även kommuner som uppger att de tillhandahåller yrkessvenska en dag per vecka inom respektive yrkesområde.

Några kommuner har upptäckt och använder det av Centrum för Flexibelt Lärande (CFL) tidigare utvecklade materialet inom Safir. Materialet som är tillgängligt på Skolverkets webbplats ger möjlighet för en studerande att bl.a. träna uttal, termer och olika samtalsituationer som kan förekomma inom bygg, handel, kök/restaurang, omvårdnad samt transport.

I en samverkande region framkom att det inom omvårdnadsutbildningen gavs ett språkstöd som upphandlats på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Språkstödet gavs individuellt och allteftersom individen klarat grunden flyttas individen över till en reguljär grupp. Även vid deltagande i den reguljära gruppen fortsätter språkstödet vilket av lärarna beskrivs leda till ett stort steg i individens språkutveckling. Språkläraren deltar i vårdlektionerna och kan snabbt överblicka när extra stöd behövs för enskilda individer.

I ett stort antal kommuner har det efter Skolverkets frågor kring yrkessvenska gjorts nya bedömningar av möjligheten att erbjuda och genomföra språkstöd inom yrkessvenska. Flera kommuner säger sig behöva utveckla detta och att de är på gång med insatser på området. Den dokumentation som ska ske, efter deltagande i yrkessvenska i form av orienteringskurs, borde också göra det möjligt att bättre följa upp skillnaden mellan ett språkstöd i yrkesutbildning (yrkessvenska) och sfi-undervisning.

2.4 Dokumentation i form av intyg

Bakgrund: Skolverket har noterat att kommunerna inte nyttjar möjligheten att utfärda intyg i någon större omfattning. Därför ombads kommunerna beskriva inom vilka utbildningsinriktningar intyg utfärdas.

Siffrorna anger i procent andelen kommuner som har svarat att de har utfärdat intyg.

Barn och fritid	2,8	Naturbruk	2,4
Media	1	Data	6,9
Omvårdnad	19,2	Svenska/Svenska som andraspråk	6,5
Bygg	2,8	Matematik	3,7
El	4,6	Engelska	3,8
Energi	1	Samhällskunskap	4,2
Fordon	5	Företagsekonomi	3,7
Handel och administration	8,3	Naturkunskap	3,3
Hantverk	2,4	Kemi	1,4
Hotell och restaurang	3,7	Fysik	1,9
Industri	6,5	Övriga	9,5
Livsmedel	1,4		

Här finns stora skillnader i kommunernas inlämnade svar. En del kommuner rapporterar att de endast utfärdar betyg, medan ett fåtal andra kommuner har utfärdat över 300 intyg. Anmärkningsvärt är att ett mindre antal kommuner ställt frågan kring vad som avses med intyg.

Skolverkets kommentar:

Det finns kommuner med väl utarbetade rutiner som i enlighet med förordningen (2002:1012 4 kap. 19§) utfärdar intyg efter att en studerande genomgått en individuell kurs eller orienteringskurs. Även de som vill få sina kunskaper och färdigheter dokumenterade på annat sätt än genom betyg ska få ett intyg. Omfattande verksamhet bedrivs inom ramen för orienteringskurs och antalet intyg borde därmed ha utfärdats i ett större antal kommuner. Denna skillnad mellan kommunernas ambitioner att dokumentera den studerandes erhållna kunskaper, när t.ex. nivån för betyg inte uppnåtts, innebär stora skillnader i likvärdighet avseende kommunal vuxenutbildning.

Ett större nyttjande av möjligheten att utfärda intyg skulle innebära att en studerande som av olika skäl avbryter studierna ändå kan få en dokumentation på vad som till den dagen har inhämtats av kunskaper. Det kan också innebära att sådan kunskap och kompetens som synliggjorts inom ramen för validering kan beskrivas och dokumenteras. Om kommunerna ökar intygsutfärdandet kan det ge viktiga bidrag till uppföljningen av vad som genomförs inom kommunal vuxenutbildning.

2.5 Upprättande av individuella studieplaner

Bakgrund: Kommunerna ombads beskriva hur väl de uppfyller villkoret enligt förordningen att för de studerande upprätta individuella studieplaner. Kommunerna svarade enligt följande:

Siffrorna anger andelen kommuner i procent. Endast ett alternativ kunde anges.

Ja, för samtliga studerande	87,4
Ja, på begäran av de studerande	8,8
Nej	3,8

Kommunerna uppger att studieplaner upprättas för de flesta studerande. De kommuner som svarat ”nej” har poängterat att det är anordnande kommun eller den som kommunen upphandlat utbildning av som upprättat studieplaner. Kommunerna har även i kommentarerna uppgett att det inte alltid upprättas studieplaner när det gäller en enstaka kurs. Andra kommentarer som kommunerna lämnat är t.ex.

”som individuell studieplan fungerar elevens ansökningsblankett samt hans/hennes s.k. studieöversikt”

”samtliga studerande upprättar tillsammans med syv en individuell studieplan som vid behov revideras”

”huvuddelen av de individuella studieplanerna behöver aldrig förändras och därmed är de studerande inte medvetna om att de har en studieplan efter några månaders studier”

”vi ser en tendens till att fler personer väljer att söka information på hemsidan och utifrån detta söka utbildning utan att kontakta studievägledare först. Många har kort framförhållning vilket leder till att studievägledarna har liten möjlighet till samtal med alla innan kursstart”

Skolverkets kommentar:

Det finns stora likheter i hur kommunerna hanterar de individuella studieplanerna. Däremot finns det ibland tveksamheter om dessa studieplaner i enlighet med förordning verkligen beskriver den vuxnes reella behov av studier. Enligt förordningen för yrkesvux ska kommunerna ta hänsyn till den vuxnes redan inhämtade kunskaper och kompetenser inför planeringen av och vid genomförandet av utbildningen. I och med att det i vissa kommuner förekommer hela grupper av vuxna med exakt samma studieplaner och studietid finns det anledning att tro att det är utbildningen och utbildningsanordnaren som bestämmer innehållet i utbildningen utan att ta hänsyn till vad den vuxne faktiskt har behov av.

Skolverket har även tagit del av individuella studieplaner som innehåller uppgifter om kunskaper som validerats, mål med utbildningen, olika upplägg av studieformer och vid vilken tidpunkt studieplanen har reviderats. En viktig uppgift för ansvarig skolledare för utbildningen, oavsett om det är upphandlad utbildning eller genom-

förande i egen regi, är att följa upp hur studieplanerna följs och vilka möjligheter individen har till revidering av studieplanen om sådant behov föreligger .

2.6 Rekryteringsinsatser för att nå målgrupperna

Bakgrund: Kommunerna ombads beskriva vilka insatser som genomförs i syfte att informera och rekrytera studerande till yrkesutbildning. De inlämnade svaren pekar på ett antal aktiviteter.

Siffrorna anger andelen kommuner i procent. Flera alternativ kan anges.

Genom annons i lokalpress	77,4
Genom informationsmöten	59,6
Genom informationsutskick	37,4
Annan form	63,8
Nej, inga särskilda insatser	3,4

Kommunerna beskriver under alternativet ”annan form” olika former av rekryteringsinsatser; samverkan med arbetsförmedlingen och/eller socialtjänst, bibliotek, deltagande i mässor, arbetsplatsbesök, buss-, radio-, och tv-reklam, elektronisk skyltning och på olika webbplatser. Av några svar framgår det att rekryteringsinsatserna har varit sparsamma med anledning av att antalet sökande med stor marginal har överstigit de platser som kunnat erbjudas. Några kommentarer från kommuner:

”vi har haft så få platser att vi informerat individuellt till de sökande”

”orienteringskurs inför studier – en otroligt lyckad insats där vi lyckats fånga upp relativt studieomotiverade ungdomar och fått närapå samtliga att se fram emot olika former av studier”

”våra studerande har varit de bästa marknadsförarna av utbildning”

”deltagarna är medvetna om att kommunen inte själv anordnar några kurser, så de har själva önskemål om utbildningar och då undersöker vi möjligheterna att köpa dessa på andra orter”

”kommunen arbetar i nära samarbete med arbetsförmedling och försäkringskassa. Vi arbetar uppsökande mot en målgrupp som är i utanförskap och flera av anordnarna arbetar uppsökande”

”informationsmöten har genomförts med jobbcoach”

Skolverkets kommentar:

På kommunernas webbplatser går det att ta del av information gällande yrkesutbildning för vuxna. Det är inte samtliga kommuner som informerar om alternativa möjligheter till studier, t.ex. hos annan utbildningsanordnare eller i annan kommun. De kommuner som är väldigt aktiva i satsningen på yrkesvux beskriver bl.a. även hur studier kan genomföras, hur individen kan påverka utformningen av studierna samt länkar till andra viktiga informationskällor såsom CSN m.fl. Det finns även kommuner som önskar att bl.a. Skolverket ska ta en aktiv roll i marknadsföringen av yrkesvux. Det finns anledning för kommunerna att beakta var ansvaret ligger

och framförallt vara beredda på att genomföra sådan utbildning som vid en aktiv marknadsföring kan komma att efterfrågas.

Några kommuner tillstår att det inte alltid är känt bland invånarna att det finns möjligheter till studier inom vuxenutbildningen. En del kommuner anser att det är bäst att rikta sig direkt till de målgrupper som prioriteras antingen av kommunala beslut eller enligt den förordning om urval som gäller för satsningen inom yrkesvux. Det förekommer därför särskilt utformade insatser i samverkan med bl.a. integrationsenheten i kommunen.

Det finns även de som beskriver att begränsningen att söka och erhålla studiemedel för dem som är äldre än 55 år har begränsat deras informationsinsatser. Man tycker det är svårt att rekrytera och uppmuntra till studier när förutsättningarna är begränsade för individens ekonomiska situation. Företrädare för arbetsförmedlingen uppger även att det kan vara svårt att motivera en vuxen till studier på gymnasial nivå eftersom den vuxne upplever sig ha klarat sig utan det hittills och att de inte tror att de kommer att klara sådana studier. Många vuxna har tidigare under ungdomsåren misslyckats med sina studier och är inte mottagliga för den kommunala vuxenutbildningens försök att påvisa ett vuxenanpassat utbildningssystem. En kommun beskriver att de förstått att det är viktigt att ändra ingången på kommunens webbplats från "barn och skola" till att skapa en egen direktlänk för vuxenutbildning.

Kommuner som samverkar genomför även ofta rekryteringsinsatser och informationsinsatser gemensamt. Möjligheten att kunna erbjuda och genomföra utbildning i förhållande till de vuxnas önskemål ökar oftast genom samverkan mellan flera kommuner. I en liten kommun kan det vara känsligt att studera som vuxen om den enda möjligheten är att samläsa med ungdomsstuderande, vilket medför att det kan vara lättare att rekrytera till studier med andra vuxna om än det innebär en viss pendling.

2.7 Genomförande av valideringsinsatser

Bakgrund: Kommunerna ombads beskriva i vilken omfattning validering genomförs inom olika utbildningsinriktningar. Ett antal kompletterade frågor ställdes till kommunerna och de redovisas direkt under tabellen.

Siffrorna anger andelen kommuner i procent.

	Ja, validering genomförd i egen regi	Ja, validering genomförd av annan kommun	Ja, validering genomförd av annan anordnare	Nej, ingen validering är genomförd	Yrkesområdet erbjuds ej inom yrkesvux
Barn och fritid	6,9	1,2	13,3	31,2	48,6
Media	2,4	0	2,4	37,7	58,7
Omvårdnad	55,9	16,8	23,4	14,1	2,3
Bygg	6,1	7,7	16	44,2	28,7
El	7,4	6,3	25,4	40,2	22,8
Energi	2,9	2,9	11,6	39	44,8
Fordon	7,4	4,2	13,8	49,2	27
Handel och administration	10,5	2,8	10,5	58	20,4

Hantverk	4,5	4,5	9,6	39,3	44,4
Hotell och restaurang	12,4	5,4	14,1	48,1	22,7
Industri	14,1	5,7	17,2	42,2	23,4
Livsmedel	5,8	1,2	7,5	43,4	43,4
Naturbruk	2,9	2,3	5,2	43,7	47,1
Data	32,8	2,6	8,5	46,6	14,8
Svenska/Svenska som andraspråk	29,8	2,1	6,9	50,5	13,3
Matematik	30,9	2,6	4,7	49,2	14,7
Engelska	33,2	2,1	5,2	46,6	15
Samhällskunskap	17,5	1,1	3,8	63,4	15,8
Företagsekonomi	10,5	3,9	7,2	63	17,7
Naturkunskap	14,9	1,1	5	63	17,7
Kemi	6,9	1,7	5,7	62,3	24,6
Fysik	7,3	1,7	5,6	63,3	23,2
Övriga	7,8	0	3,5	60,3	28,4

Av de kommuner som genomför validering beskriver 52,5 procent att validering sker innan studier påbörjas och 70 procent av kommunerna svarar att validering genomförs under pågående studier. I enlighet med förordningen förekommer det att validering genomförs för en individ både innan studier påbörjas och under studietiden.

De som genomför validering är till största delen lärare (87,5 procent). Kommunerna uppger att studie- och yrkesvägledare genomför kartläggning av kompetenser innan studier påbörjas (19 procent). I vissa kommuner är således både vägledare och lärare involverade i valideringsprocessen. Drygt 13 procent av kommunerna uppger att ingen validering genomförs.

Skolverkets kommentar:

Kommunerna beskriver ofta att det fortfarande är stora svårigheter med att genomföra validering. De menar att det inte handlar om att de anser att individen saknar kunskaper och kompetenser – däremot har de svårt att jämföra dessa kunskaper och kompetenser med de mål som gäller för kursplaner i det avsedda ämnet. Det är också svårigheter att få delar av personalen att medverka i valideringsprocessen som måste ske individuellt för att få den effekt som krävs för den enskilde individen.

2.8 Vägledning

Vägledningsinsatser förekommer i samtliga kommuner. Kommunerna kunde ange flera alternativ.

- 98,1 procent av kommunerna vägleder individer genom enskilda möten
- 42,4 procent har genomfört vägledning till samlad grupp
- 34,1 procent har genomfört vägledning på distans

Skolverkets kommentar:

De insatser inom vägledning som genomförs inom kommunal vuxenutbildning tycks i de flesta kommunerna fungera tillfredsställande. Det är också en av de faktorer som de studerande anger som särskilt viktig för den fortsatta studieplaneringen och oftast är det vägledaren som medverkar i framtagandet av den individuella studieplanen. Flera kommuner beskriver att vägledningen måste fungera oberoende, opartiskt och neutralt i förhållande till de anordnare av utbildning som kommunen upphandlat eller samverkar med. Det är också vanligt att kommunens vägledare har kontakt med Arbetsförmedlingen när det gäller vissa presumtiva studerande.

2.9 Urval

Enligt förordningen ska kommunen, om platserna inte räcker till alla behöriga sökande, göra ett urval och tillse att de med ”svag ställning”, oavsett tidigare utbildning, ges företräde. Frågan var således om de behövt tillämpa den urvalsparagrafen och kunde bara besvaras med Ja eller Nej.

- 46,6 procent svarar Ja
- 53,4 procent svarar Nej

En stor andel kommuner har upprättat ”företrädeslistor” med olika prioriteringsordningar. Detta förekommer även bland kommuner som sökt statsbidrag gemensamt eller att man i en region har kommit överens om hur kommunerna ska göra ett eventuellt urval. Flera kommuner har bedömt att även de med timanställning eller vikariat har en svag ställning. Vuxna med ”gamla” kunskaper som inte anses vara gångbara på dagens arbetsmarknad har kunnat få företräde. Många har även bedömt, med anledning av ungdomsarbetslösheten i kommunen, att även ungdomar med slutförklarad från gymnasiet är en prioriterad målgrupp.

Skolverkets kommentar:

Det finns anledning att titta närmare på kommunernas bedömning av hur urvalet ska ske. Om det finns ett samband mellan urvalsförfarandet och de effekter som sedan följer på arbetsmarknaden kan det ge viktig information. Det kan kanske påvisa vilken målgrupp som är viktigast att prioritera vid olika konjunkturlägen.

Det finns också inslag som är tveksamma i urvalsförfarandet. Det finns t.ex. inget stöd i förordning för att kräva personliga brev eller genomföra särskilda tester av en sökande till utbildning. Flera kommuner har accepterat att det har ställts förkunskapskrav på andra teoretiska kurser innan yrkesutbildning har blivit aktuell. Fortfarande är det kunskaper motsvarande grundskola som är det krav på förkunskaper som kan ställas på en deltagare i gymnasial yrkesutbildning. Ett antal kommuner hävdar att deltagare från andra länder måste ha klarat av sfi innan de får studera inom yrkesvux.

En annan målgrupp som vid många tillfällen anses ha en svag ställning på arbetsmarknaden är vuxna med någon form av funktionsnedsättning. Denna målgrupp har det ofta väldigt svårt att få tillgång till utbildning om det t.ex. krävs tolk eller

annan speciell anpassning för att kunna delta. Eftersom det många gånger är svårt för en vuxen att studera långt från bostadsorten kan det innebära stora inskränkningar i deras möjligheter.

2.10 Efterfrågan och utbud av utbildning

Bakgrund: Kommunerna ombads svara på om de kunnat tillgodose samtliga individers efterfrågan på yrkeskurser inom yrkesvux.

Siffrorna anger andelen kommuner i procent.

Ja	31,3
Nej, vi hade ej tillräckliga ekonomiska resurser	28,4
Nej, på grund av platsbrist	17,5
Nej, de sökande bedömdes vara icke-behöriga	10,4
Nej, annan orsak	12,3

Skolverkets kommentar:

En del utbildningar som har efterfrågats av studerande har av kommunen bedömts vara så kostnadskrävande att det inte varit möjligt att tillgodose individens behov. En storstadskommun kunde påvisa att 99 procent av de studerandes efterfrågan hade kunnat tillgodoses. Någon enstaka kommun har svarat att ”sökt kurs fanns inte i utbudet”. Det finns även kommuner som har valt att inte starta alla utbildningar i början av året utan sparar en ”pott” platser att tilldela för start senare under året. Kommuner har även nekat utbildning till studerande som efterfrågat utbildning som inte anses motsvara arbetsmarknadens behov.

Det kommer att bli intressant att följa om kommuner, som nekat utbildning för att de sökande bedöms vara ”icke-behöriga”, tillhandahåller den utbildning som behövs för att individerna ska bli behöriga.

2.11 Efterfrågan på utbildningsinriktningar

Bakgrund: Kommunerna ombads beskriva inom vilka utbildningsinriktningar det har funnits en större efterfrågan än de kunnat tillgodose. Under denna fråga redovisas även det antal kommuner som besvarat eller ej besvarat frågan. Av lämnade svar framgår inte om det förekommit önskemål från enskilda individer eller om avsaknad av efterfrågan beror på att utbildningsinriktningen inte finns med i kommunens kursutbud. De kommuner som inte besvarat denna fråga erbjuder oftast inte utbildning inom området.

Siffrorna anger andelen kommuner i procent.

	Ja, det har varit en större efterfrågan än antalet platser	Nej, ingen efterfrågan
Barn och fritid	7	93
Media	1	99
Omvårdnad	52	48
Bygg	27,1	72,9
El	24,3	75,7
Energi	10,3	89,7

Fordon	30,6	69,4
Handel och administration	9,7	90,3
Hantverk	8,5	91,5
Hotell och restaurang	20,2	79,8
Industri	18,1	81,9
Livsmedel	8,5	91,5
Naturbruk	10,5	89,5
Data	7,6	92,4
Svenska/Svenska som andraspråk	4,8	95,2
Matematik	4,9	95,1
Engelska	2,9	97,1
Samhällskunskap	2	98
Företagsekonomi	2,9	97,1
Naturkunskap	1,9	98,1
Kemi	2	98
Fysik	2	98
Övriga	3,8	96,2

Under år 2010 fick kommunerna möjlighet att genomföra teoretiska utbildningar inom ramen för yrkesvux. Den största efterfrågan här gäller de vanligaste kärnämnen svenska/svenska som andraspråk, matematik eller engelska. Ett antal företrädare för kommuner, arbetsförmedling eller näringsliv framhåller att dessa ämnen är att betrakta som baskunskaper och ofta lika viktiga som yrkeskunskaper. Kommunerna kan omfördela teoretiska platser till yrkesinriktade platser. Däremot är det enligt förordningen inte möjligt att omfördela yrkesinriktade platser till teoretiska. 41 procent av kommunerna har gjort omfördelningar och 59 procent svarar nej på frågan.

3. Studerandeuppföljning

I detta kapitel återges de enkätsvar kommunerna lämnat avseende uppföljning av studerande inom yrkesvux. Dessa uppgifter ska ej förväxlas med den rapportering kommunerna årligen i augusti och februari lämnar till SCB. Ett antal kommuner har ej svarat helt eller delvis på de frågor som Skolverket ställt i utskickad enkät. En del kommuner uppger att kommunens redovisningssystem avseende studerande inte gör det möjligt att registrera de uppgifter som efterfrågas, medan ett antal kommuner hävdar att sekretessbestämmelser begränsar besvarandet av de efterfrågade uppgifterna. Några kommuner anger att skälet till det bristfälliga uppgiftslämnandet är sjukdom eller brist på personal för att hantera frågan.

Skolverket har av ett antal kommunala företrädare fått frågan om det inte anses tillräckligt med den rapportering kommunerna lämnar till SCB. De enkätsvar som kommunerna, på uppmaning av Skolverket, lämnar i samband med yrkesvux påvisar dock att det finns anledning att jämföra den statistik som kommunerna själva uppger med den officiella statistiken.

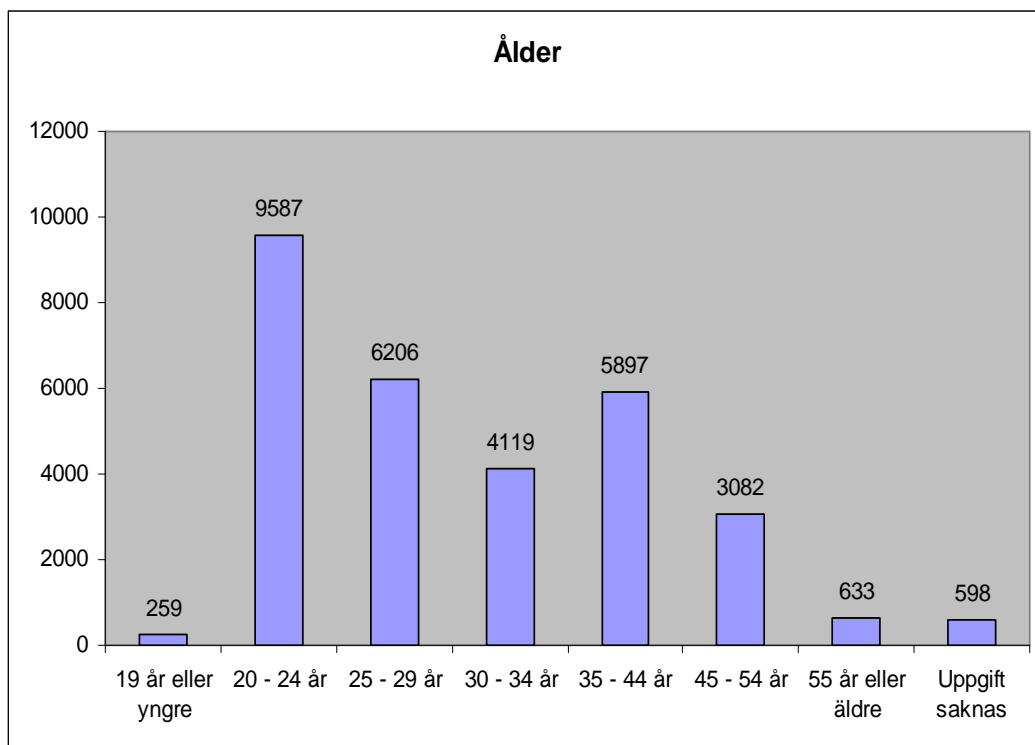
Skolverket har genom enkätinsamling begärt in uppgifter på studerandenivå. Uppgifterna insamlas för att kunna överblicka vilka målgrupper eller individer som av kommunerna beviljats delta i den yrkesinriktade gymnasiala utbildningen. Ett problem med insamlandet av nedanstående uppgifter är att kommunerna inte svarar enhetligt. Många kommuner anser det svårt att skilja de vuxna som läser yrkesinriktade ämnen inom ramen för kommunens budget från de som läser inom ramen för det statsbidrag som utbetalats till kommunen.

Det är även svårt att jämföra vissa uppgifter eftersom många kommuner helt eller delvis saknar uppgifter. Som Skolverket tidigare i rapporten har beskrivit så anser vissa kommuner att många uppgifter om studerande är svåra att redovisa och följa upp. Kommunerna hävdar bl.a. att det inte är möjligt att registrera vissa uppgifter i de administrativa system som används, att vissa uppgifter inte får registreras eller att de inte lyckats få kontakt med studerande efter slutförd utbildning. Det finns stora skillnader i hur kommunerna valt att följa upp sina studerande metodmässigt. Redan vid antagningen av studerande har ett stort antal kommuner samlat in uppgifter kring bl.a. bakgrund, tidigare utbildning och sysselsättning före studierna.

Ovanstående problem innebär att det inte går att redovisa resultaten i procent och andelar. I tabeller och diagram redovisas istället svarsfrekvensen i antal.

Skolverket har sammanställt kommunernas inlämnade svar. De kommuner, enskilt eller i samverkan, som saknar 30 procent eller mer av underlaget i en fråga finns noterade under tabellerna.

3.1 Åldersfördelning för studerande i yrkesvux januari – juli 2010

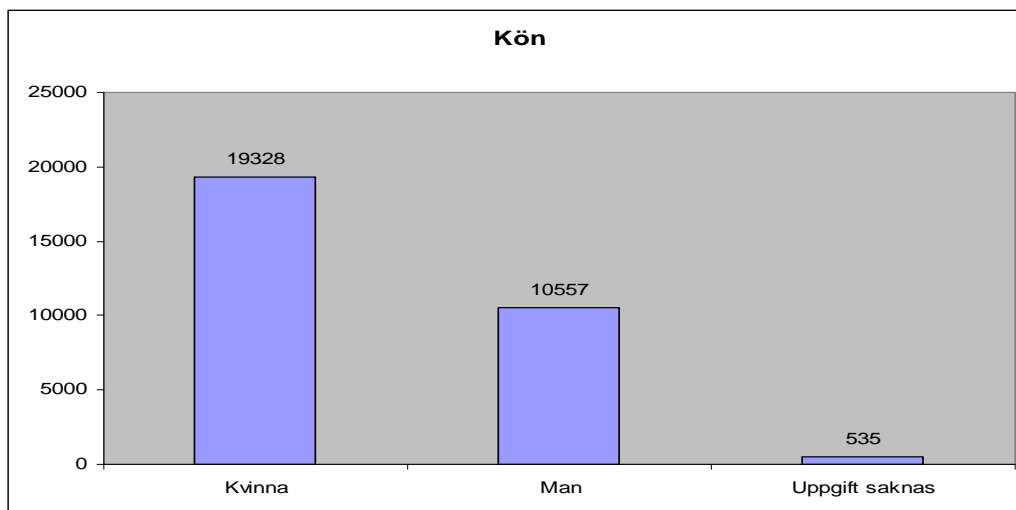
Antal redovisade studerande: 30381

Skolverkets kommentar:

Många kommuner har uppgett att intresset för att läsa yrkesämnen har varit särskilt stort hos ungdomar som har en teoretisk gymnasieutbildning och som vill ha möjlighet att utbilda sig inom ett yrke. Flera kommuner har en stor ungdomsarbetslöshet och anser att det varit en stor fördel att kunna erbjuda dessa ungdomar en yrkesutbildning. En bidragande orsak till att antalet studerande är färre i åldrarna 45 år och äldre är enligt kommunerna att äldre deltagare har sämre förutsättningar att låna och att klara sitt uppehälle med studiemedel.

Kommuner som saknar underlag för mer än 30 procent av de studerande avseende ålder

Kommun	Antal studerande	Antal uppgift saknas	Andel uppgift saknas i procent
Härnösand	47	36	76,60
Kumla	172	86	50,00
Borgholm	102	51	50,00
Skövde m samverkande kommuner	162	74	45,68
Örebro	288	108	37,50

3.2 Könsfördelning för studerande i yrkesvux januari – juli 2010

Antal redovisade studerande: 30420

Skolverkets kommentar:

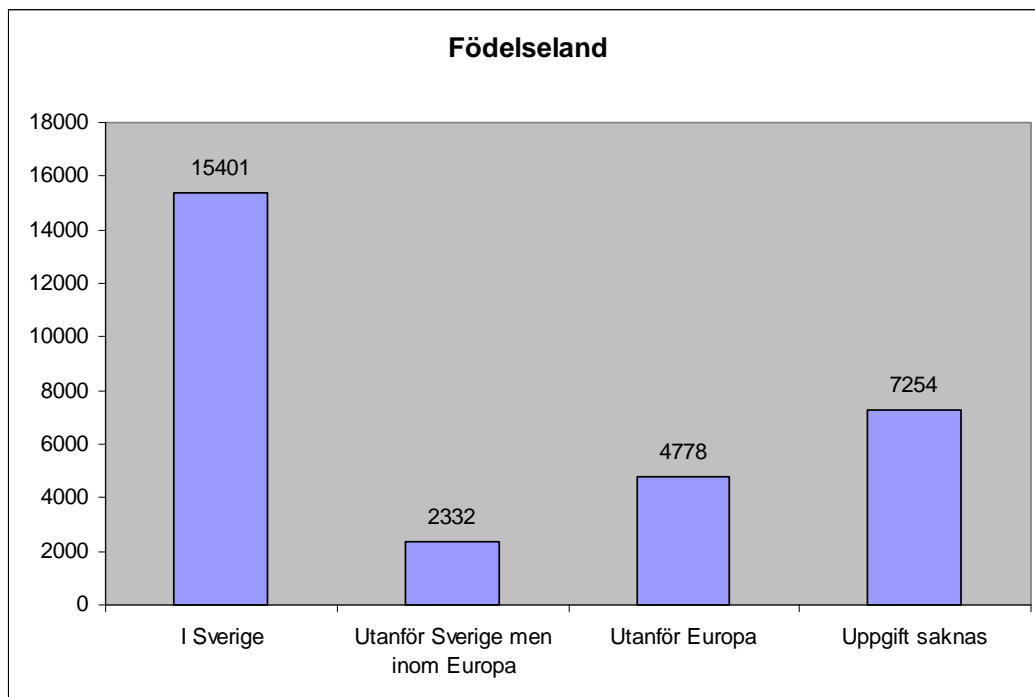
Det är ingen märkbar förändring från år 2009 vad det gäller könsfördelningen inom yrkesvux. Det är ca 65 procent kvinnor och 35 procent män som studerar och det är ingen skillnad i fördelning mellan könen, oavsett antalet platser som tilldelas totalt till kommunerna.

Uppgifter har lämnats av 202 kommuner eller kommuner i samverkan. I endast 14 av dessa kommuner är andelen män 50 procent eller fler. Störst andel män (87 procent) har kommunerna inom region Halland. Andelen män är 35 procent eller färre i 130 av 202 kommuner eller kommuner i samverkan. Lägst andel män har kommunerna Gnesta, Markaryd, Nora, Strömstad och Arvidsjaur (0 procent - 8 procent).

Kommuner som saknar underlag för mer än 30 procent av de studerande avseende kön

Kommun	Antal studerande	Antal uppgift saknas	Andel uppgift saknas i procent
Härnösand	47	36	76,60
Kumla	172	86	50,00
Borgholm	102	51	50,00
Skövde med samverkande kommuner	162	74	45,68
Örebro	298	108	36,24

3.3 Geografiskt ursprung för deltagarna i yrkesvux januari – juli 2010

Antal redovisade studerande: 29765

Skolverkets kommentar:

Denna fråga anser ett stort antal kommuner vara integritetskänslig och att de därför enligt PUL (personuppgiftslagen) inte kan inhämta uppgifter om den. Skolverket har endast begärt uppgifter i form av övergripande kategorier enligt ovan, men uppgifter saknas för drygt 7 000 studerande.

Uppföljning och utvärdering försvåras av att kommunerna inte i tillräcklig utsträckning kan redovisa deltagarnas bakgrund. I Skolverkets förra uppföljning fanns även frågor kring nivå och i vilket geografiskt område de tidigare studerat. Den frågan upplevdes av kommunerna som ytterst svår att besvara och svaren uteblev för ungefär hälften av deltagarna. Det innebär även att vissa intressanta frågor kring t.ex. kommunernas urval av deltagare är svåra att analysera. Det kan även innebära att individer med gedigen utbildning eller yrkeskompetens inhämtad i andra länder inte ges möjlighet till validering av kunskaper och kompetenser.

Uppgifterna går visserligen att inhämta i den officiella statistiken, men Skolverkets syfte med denna fråga är att kommunerna ska ha god kännedom om de presumtiva studerandes behov av validering, ytterligare kompetensutveckling eller uppdatering av kunskaper. Flera företrädare för kommuner uppger att uppgifter avseende geografiskt ursprung inte kan registreras i de administrativa system som används inom kommunal vuxenutbildning, d.v.s. det finns ingen "rad" att registrera på.

Kommuner som saknar underlag för mer än 30 procent av de studerande avseende geografiskt ursprung

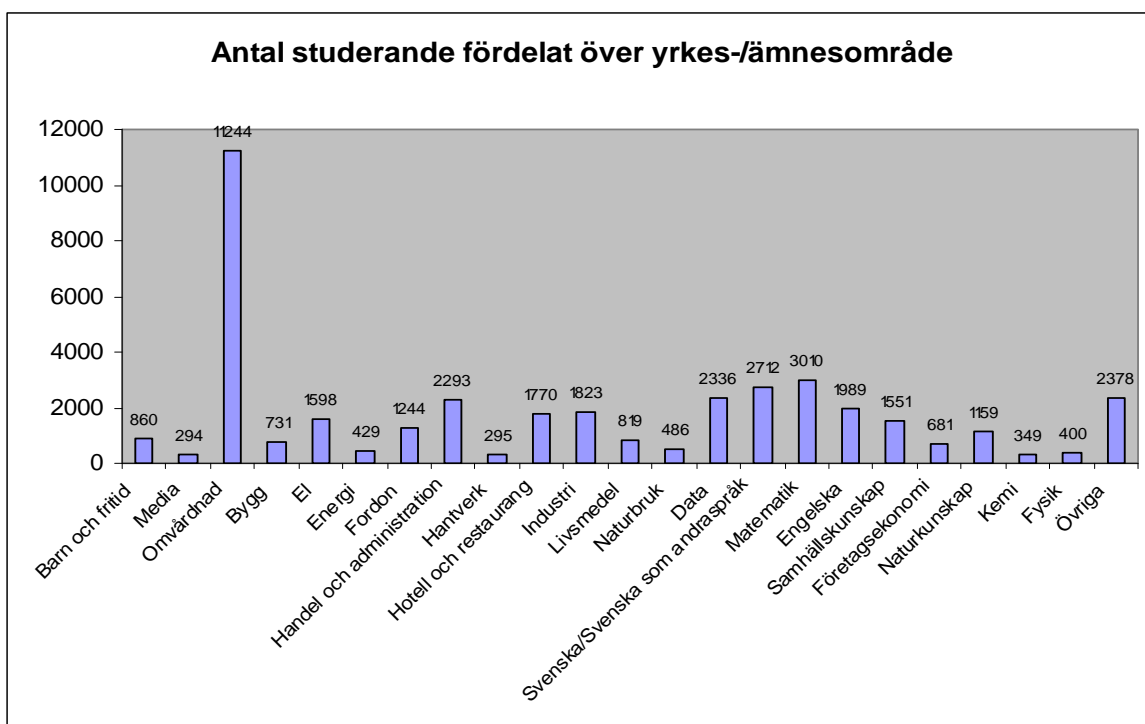
Kommun	Antal studerande	Antal uppgift saknas	Andel uppgift saknas i procent
Piteå	130	130	100,00
Vellinge	39	39	100,00
Göteborg	2445	2445	100,00
Stenungsund	93	93	100,00
Ale	60	58	96,67
Växjö	912	763	83,66
Öckerö	26	21	80,77
Trelleborg	170	136	80,00
Kungsbacka	606	475	78,38
Härnösand	47	36	76,60
Stockholm	1455	1040	71,48
Södertälje/Nykvarn	332	217	65,36
Trollhättan	189	117	61,90
Tjörn	17	10	58,82
Alvesta	127	68	53,54
Kumla	172	86	50,00
Borgholm	102	51	50,00
Skövde med samverkande kommuner	162	74	45,68
Täby/Danderyd/Vallentuna/Vaxholm	241	102	42,32
Partille	132	55	41,67
Mölnadal	219	91	41,55
Sundbyberg	92	35	38,04
Örebro	297	108	36,36
Timrå	99	34	34,34
Landskrona/Svalöv	141	48	34,04
Västerås	339	111	32,74

Det är 133 kommuner eller kommuner i samverkan som klarat av att redovisa uppgifter avseende geografiskt ursprung för samtliga deltagare. Skolverket kan inte se något samband mellan kommunstorlek och administrativt system.

Jönköpings kommun har kunnat redovisa geografiskt ursprung för samtliga av sina 1 800 deltagare. I Jönköping var 53 procent av deltagarna födda i Sverige, 14 procent födda i Europa och 33 procent födda utanför Europa. Även Kristianstad kommun hade uppgifter för samtliga 493 deltagare, 54 procent var födda i Sverige, 15 procent var födda i Europa och 31 procent var födda utanför Europa. I Gnosjö kommun var 48 procent av totalt 312 deltagare födda utanför Europa, 31 procent var födda i Europa och 21 procent var födda i Sverige. I åtta kommuner (Bjurholm, Dorotea, Burlöv, Nynäshamn, Gnosjö, Lidingö, Botkyrka och Kungsör) var antalet födda utanför Europa högre än 40 procent av kommunens redovisade deltagare.

3.4 Deltagarnas studieval inom yrkesvux januari – juli 2010

Nedanstående tabell visar antalet studerande per utbildningsinriktning. Det framkommer av kommunernas inlämnade enkätsvar att vissa kommuner valt att redovisa kursdeltagare och andra kommuner heltidsstuderande. Denna tabell omfattar därför över 40 000 redovisade deltagare medan övriga inlämnade svar omfattar ca 30 000 deltagare.

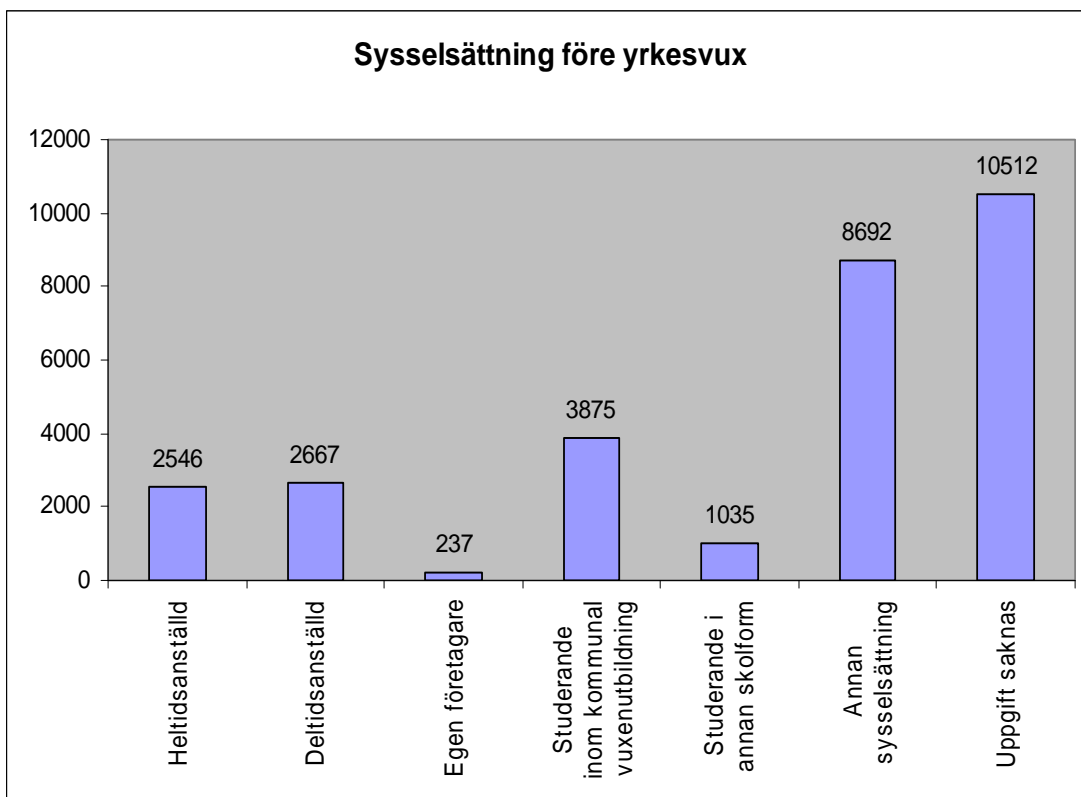
Antal redovisade studerande/kursdeltagare: 40451

Skolverkets kommentar:

Även under denna utbildningsperiod är det omvårdnadsprogrammet som dominerar antalsmässigt. Kommunerna anger att det är ett yrkesområde där det fortfarande finns goda förutsättningar att få arbete. Kommunerna beskriver att många arbetar som tim- eller deltidsanställda och kombinerar arbete med studier. Det anges ofta att kommunen beslutat att tillsvidareanställning endast erbjuds de som utbildats i samtliga karaktärsämnen inom omvårdnad. Det medför att tim- och deltidsanställda inom vården utan utbildning i karaktärsämnen inom omvårdnad anses ha en svag ställning på arbetsmarknaden.

Bland teoretiska ämnen har svenska, matematik, datorkunskap och engelska störst omfattning. Kunskaper i dessa ämnen är något som arbetslivet ofta framhåller som ett måste för att klara dagens arbetsliv.

3.5 Deltagarnas sysselsättning före yrkesvux

Antalet redovisade studerande: 29564

Skolverkets kommentar:

Som framgår av ovanstående tabell har kommunerna stora svårigheter att lämna uppgifter om de studerandes sysselsättning före studierna inom yrkesvux. Även de uppgifterna bör vara aktuella i de fall kommunen behövt göra ett urval bland de studerande. Flera studerande hade under hösten 2009 påbörjat studier och läser även våren 2010. Men i och med att så många uppgifter saknas är det svårt kommentera denna fråga ytterligare.

Ett stort antal kommuner menar att även denna uppgift är svår att hantera i befintliga administrativa system.

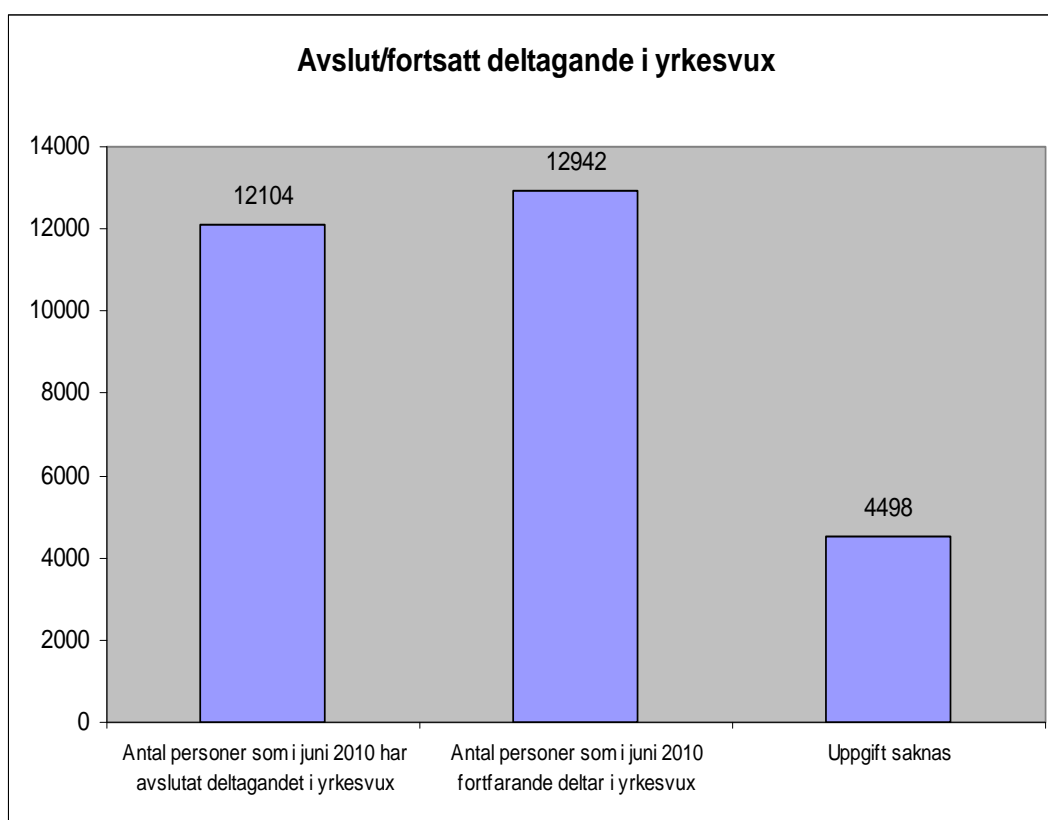
Kommuner som saknar underlag för mer än 30 procent av de studerande avseende sysselsättning före studier inom yrkesvux

Kommun	Antal studerande	Antal uppgift saknas	Andel uppgift saknas i procent
Upplands-Bro	61	61	100,00
Ljungby	68	68	100,00
Östra-Göinge	55	55	100,00
Piteå	130	130	100,00
Vellinge	39	39	100,00
Kalix	114	114	100,00
Karlskrona	210	210	100,00
Göteborg	2445	2445	100,00
Stenungsund	93	93	100,00
Ale	60	58	96,67
Strängnäs	119	110	92,44
Växjö	912	762	83,55
Gotland	148	120	81,08
Öckerö	26	21	80,77
Trelleborg	170	136	80,00
Lund	81	64	79,01
Härnösand	47	35	74,47
Stockholm	1455	1040	71,48
Lilla Edet	85	57	67,06
Trollhättan	215	144	66,98
Södertälje/Nykvarn	332	222	66,87
Skellefteå	383	255	66,58
Kungsbacka	606	398	65,68
Luleå	296	194	65,54
Karlskoga	29	19	65,52
Norsjö	20	13	65,00
Härryda	183	116	63,39
Tjörn	17	10	58,82
Nora	35	20	57,14
Sorsele	9	5	55,56
Oskarshamn	104	53	50,96
Mönsterås	44	22	50,00
Kumla	172	86	50,00
Malmö	976	477	48,87
Skövde med samverkande kommuner	162	74	45,68
Sundbyberg	92	42	45,65
Sunne	33	15	45,45
Åsele	9	4	44,44
Täby/Danderyd/Vallentuna/Vaxholm	241	102	42,32
Möln dal	219	91	41,55
Helsingborg/Bjuv/Båstad/Höganäs/ Klippan/Åstorp/Ängelholm/Örkelljunga	273	113	41,39

2010-09-30
37 (41)
Dnr 2008:3782

Falu	118	48	40,68
Botkyrka	639	255	39,91
Högsby	28	11	39,29
Partille	132	49	37,12
Ekerö	22	8	36,36
Örebro	298	108	36,24
Alvesta	127	44	34,65
Solna	186	64	34,41
Munkedal	51	17	33,33
Vänersborg	67	22	32,84
Västerås	339	111	32,74
Landskrona/Svalöv	149	48	32,21
Staffanstorps	28	9	32,14
Arvika/Eda	181	58	32,04
Gagnef	145	46	31,72
Kävlinge	59	18	30,51

3.6 Avslut eller fortsatt deltagande i yrkesvux för deltagare som studerat under perioden januari – juni 2010

Antal redovisade studerande: 29544

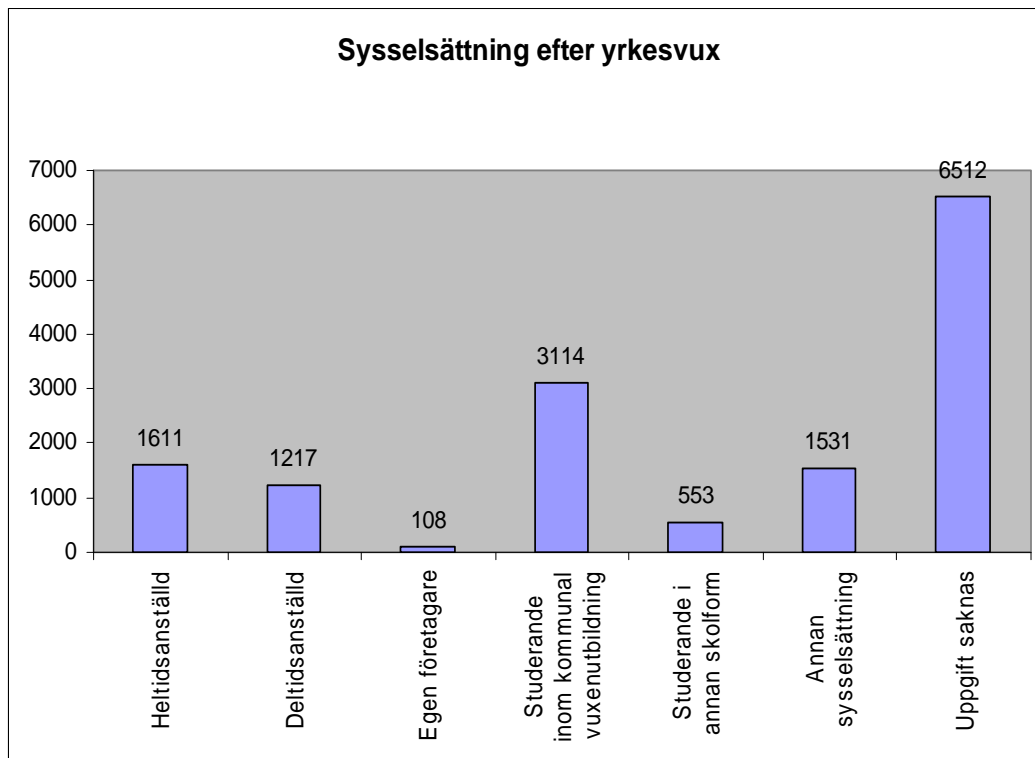
Skolverkets kommentar:

Flera kommuner bedriver utbildning med endast ett kort uppehåll under sommaren. Uppgifterna avseende det antal personer som har avslutat deltagande i yrkesvux i juni 2010 omfattar även de studerande som avslutat under någon av månaderna januari – juni 2010. Att uppgift saknas för drygt 4 000 personer kan förklaras av att enskilda individer ännu inte bestämt sig för fortsatta studier under hösten. Det finns även ett mindre antal kommuner som beskriver att de ännu inte fått underlag från externa anordnare kring studieuppföljningen.

Kommuner som saknar underlag för mer än 30 procent av de studerande avseende avslutade eller fortsatta studier inom yrkesvux

Kommun	Antal studerande	Antal uppgift saknas	Andel uppgift saknas i procent
Östra-Göinge	55	55	100,00
Kalix	114	114	100,00
Härnösand	47	47	100,00
Karlskrona	210	210	100,00
Växjö	909	762	83,83
Forshaga	32	24	75,00
Stockholm	1455	1040	71,48
Luleå	296	194	65,54
Tjörn	17	10	58,82
Kumla	172	86	50,00
Borgholm	102	51	50,00
Partille	132	61	46,21
Skövde med samverkande kommuner	162	74	45,68
Täby/Danderyd/Vallentuna/Vaxholm	241	102	42,32
Mölnadal	219	91	41,55
Gnesta	11	4	36,36
Strängnäs	119	40	33,61
Västerås	336	110	32,74
Vara	52	17	32,69
Staffanstorps	28	9	32,14
Stenungsund	93	29	31,18

3.7 De studerandes sysselsättning efter yrkesvux

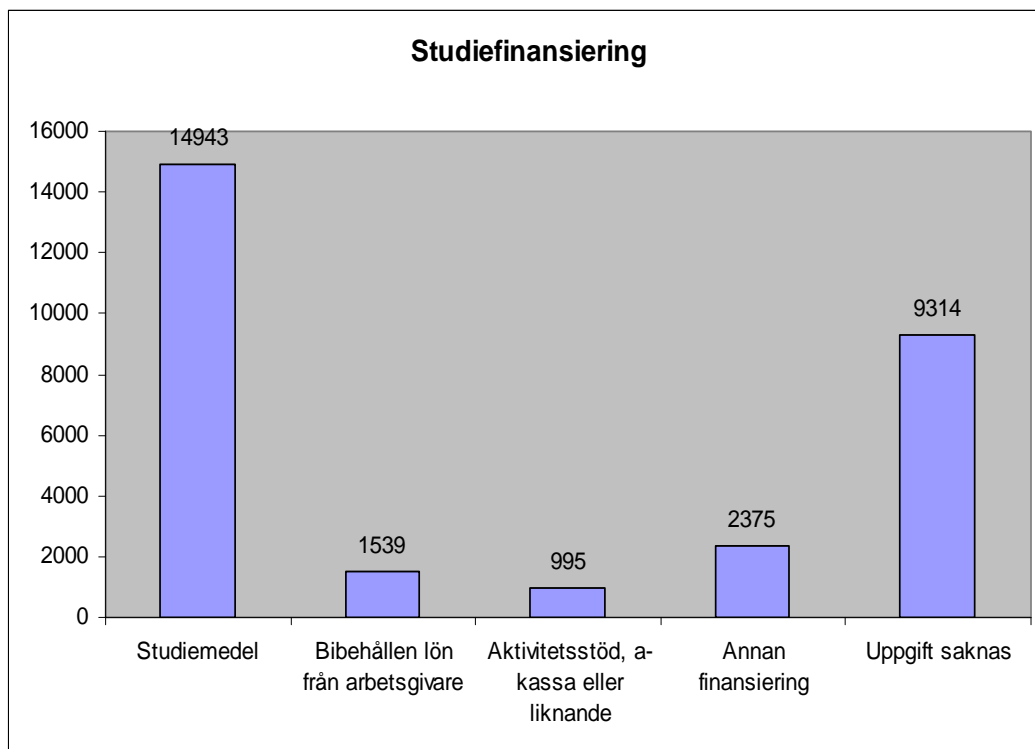
Antal redovisade studerande: 14646

Skolverkets kommentar:

Här saknas alltför många svar för att man ska kunna beskriva vilken sysselsättning de studerande har efter deltagande i gymnasiala studier. Ett stort antal kommuner beskriver vilken stor arbetsinsats som har krävts för att försöka få de som deltagit i studier att svara på frågor kring sysselsättning efter avslutad utbildning. Det finns beskrivningar av att man arbetar med enkäter, genom anställda intervjuare eller förfrågan och svar via sms-funktion.

Flera tidigare studerande har kanske fått arbete under semesterperioden och har därför inte kopplat studiernas effekt till ett förväntat arbete. Skolverket undersöker därför möjligheterna att under år 2011 göra en uppföljning av de studerande som deltagit i yrkesvux under 2009. Det ska göras i samråd med kommunerna och kan då även ge svar på vilka utbildningsinsatser som gett störst effekt i de enskilda kommunerna.

Skolverket frågade även kommunerna om uppgifter avseende de tidigare studerandes utbildningsinriktning och om de gick att se någon koppling mellan inriktning och arbete. Även dessa uppgifter är alltför knapphändiga för att det ska vara möjligt att göra någon uppföljning av frågan.

3.8 Studiefinansiering för deltagare i yrkesvux under januari – juni 2010

Antal redovisade studerande: 29166

Skolverkets kommentar:

De flesta studerande har studiemedel. I övrigt är det svårt att kommentera ytterligare med anledning av att uppgifter saknas för ungefär en tredjedel av de studerande. Många kommuner anser att frågan är integritetskänslig. Att den studerande ansöker om studiemedel till Centrala studiestödsnämnden (CSN), vilket är en uppgift kommunerna har, är ingen garanti för att studiemedel blir den huvudsakliga försörjningen under studietiden.

Kommun	Antal studerande	Antal uppgift saknas	Andel uppgift saknas i procent
Ljungby	68	68	100,00
Östra-Göinge	55	55	100,00
Karlskrona	210	210	100,00
Göteborg	2445	2445	100,00
Stenungsund	93	93	100,00
Kungsbacka	606	525	86,63
Växjö	912	762	83,55
Gotland	157	130	82,80
Öckerö	26	21	80,77
Trelleborg	170	136	80,00
Härnösand	47	36	76,60

2010-09-30
41 (41)
Dnr 2008:3782

Forshaga	32	24	75,00
Trollhättan	215	146	67,91
Lilla Edet	85	56	65,88
Luleå	296	194	65,54
Härryda	183	115	62,84
Vellinge	8	5	62,50
Sundbyberg	92	56	60,87
Tjörn	17	10	58,82
Lidköping	70	40	57,14
Kumla	172	86	50,00
Borgholm	102	51	50,00
Ale	4	2	50,00
Stockholm	1455	719	49,42
Ånge	37	17	45,95
Skövde med samverkande kommuner	162	74	45,68
Sorsele	9	4	44,44
Malmö	976	429	43,95
Strömstad	14	6	42,86
Skellefteå	383	164	42,82
Täby/Danderyd/Vallentuna/Vaxholm	241	102	42,32
Oskarshamn	104	44	42,31
Perstorp	50	21	42,00
Uppsala/Sigtuna/Enköpings/Heby, Håbo/Tierp/Östhammar/Knivsta	649	272	41,91
Mölnadal	219	91	41,55
Nora	17	7	41,18
Gagnef	145	57	39,31
Partille	132	50	37,88
Arvidsjaur	24	9	37,50
Lessebo	56	21	37,50
Borås/Bollebygd/Herrljunga/Mark/Svenljunga/Tranemo/Ulricehamn/Vårgårda	487	181	37,17
Härjedalen	11	4	36,36
Gnesta	11	4	36,36
Örebro	298	108	36,24
Strömsund	47	17	36,17
Salem	17	6	35,29
Sundsvall	93	31	33,33
Lund	81	27	33,33
Ekerö	21	7	33,33
Munkedal	51	17	33,33
Åsele	9	3	33,33
Solna	188	61	32,45
Staffanstorp	28	9	32,14
Arvika/Eda	181	57	31,49
Helsingborg/Bjuv/Båstad/Höganäs/Klippan/Åstorp/Ängelholm/Örkelljunga	232	73	31,47
Vara	52	16	30,77